

Warszawa, dnia 6 lipca 2023 r.

Poz. 1287

OBWIESZCZENIE
MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 11 maja 2023 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ekonomii społecznej

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej (Dz. U. poz. 1812), z uwzględnieniem zmiany wprowadzonej ustawą z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2140 i 2243) oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 26 kwietnia 2023 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje:

1) art. 67–77 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej (Dz. U. poz. 1812), które stanowią:

„Art. 67. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1800, z późn. zm.^{a)}) w art. 17 w ust. 1 po pkt 43 dodaje się pkt 43a w brzmieniu:

„43a) dochody przedsiębiorstw społecznych działających w celu, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej (Dz. U. poz. 1812), wydatkowane w roku podatkowym na cele związane z reintegracją społeczną i zawodową swoich pracowników w części niezaliczonej do kosztów uzyskania przychodów;”.

Art. 68. W ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573 i 1981 oraz z 2022 r. poz. 558 i 1700) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 10a ust. 3a otrzymuje brzmienie:

„3a. Na podstawie indywidualnego programu rehabilitacji uczestnik warsztatu może brać udział w nieodpłatnych praktykach zawodowych u pracodawcy, w tym w spółdzielni socjalnej lub przedsiębiorstwie społecznym, o którym mowa w ustawie z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej (Dz. U. poz. 1812), zwanym dalej „przedsiębiorstwem społecznym”, w wymiarze do 15 godzin tygodniowo przez okres do 3 miesięcy, z możliwością przedłużenia do 6 miesięcy.”;

2) w art. 21:

a) ust. 2f i 2f¹ otrzymują brzmienie:

„2f. Pracodawcy osiągający wskaźniki zatrudnienia osób niepełnosprawnych, o których mowa w ust. 2–2b, jednostki organizacyjne, o których mowa w ust. 2e, oraz pracodawcy, o których mowa w art. 22 ust. 1, składają Zarządowi Funduszu:

1) informacje ewidencyjne zgłoszeniowe lub informacje aktualizacyjne – w terminie do 20. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym:

a) stali się podmiotami zobowiązanymi do składania informacji, o których mowa w pkt 2, a nie podlegali zgłoszeniu w informacji ewidencyjnej zgłoszeniowej ani zgłoszeniowej deklaracji ewidencyjnej wpłat na Fundusz, lub

---

^{a)} Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1927, 2105, 2106, 2269 i 2427 oraz z 2022 r. poz. 583, 655, 830, 872, 1079, 1265 i 1561.

- b) uległy zmianie dane wykazane we wcześniejszej informacji ewidencyjnej lub w deklaracji ewidencyjnej wpłat na Fundusz;
- 2) informacje miesięczne o zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, o zatrudnieniu i kształceniu osób niepełnosprawnych lub o działalności na rzecz osób niepełnosprawnych – w terminie do 20. dnia miesiąca następującego po miesiącu, którego dotyczy informacja;
- 3) informacje roczne o zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, o zatrudnieniu i kształceniu osób niepełnosprawnych lub o działalności na rzecz osób niepełnosprawnych – w terminie do dnia 20 stycznia roku następującego po roku, którego dotyczy ta informacja.

2f¹. Pracodawca składa informacje, o których mowa w ust. 2f, w formie dokumentu elektronicznego przez teletransmisję danych, z wyjątkiem informacji ewidencyjnej zgłoszeniowej, którą składa w formie dokumentu pisemnego.”,

- b) po ust. 2f¹ dodaje się ust. 2f² w brzmieniu:

„2f². Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, wzory informacji, o których mowa w ust. 2f, kierując się koniecznością zapewnienia dostępności tych wzorów oraz spójności i użyteczności danych pozyskiwanych na podstawie tych informacji, a także zautomatyzowanej weryfikacji zwolnienia pracodawcy z miesięcznych wpłat na Fundusz lub spełniania warunków wystawiania informacji o kwocie obniżenia tych wpłat.”;

- 3) w art. 22 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wpłaty na Fundusz, o których mowa w art. 21 ust. 1, ulegają obniżeniu z tytułu zakupu produkcji lub usługi, z wyłączeniem handlu, odpowiednio wytworzonej lub świadczonej przez zakłady aktywności zawodowej, przedsiębiorstwa społeczne zatrudniające co najmniej 10 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy lub innych pracodawców zatrudniających co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy – jeżeli wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych zaliczonych do osób o:

- 1) znacznym stopniu niepełnosprawności lub
- 2) umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, w odniesieniu do których orzeczono chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe, całościowe zaburzenia rozwojowe lub epilepsję, oraz niewidomych

– wynosi co najmniej 30%, zwanych dalej „sprzedającymi”.”;

- 4) art. 26g otrzymuje brzmienie:

„Art. 26g. 1. Przedsiębiorstwo społeczne lub spółdzielnia socjalna mogą otrzymać, na wniosek, ze środków Funduszu:

- 1) środki na utworzenie stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej, o której mowa w art. 11 ust. 1, w wysokości określonej w umowie zawartej ze starostą, wynoszącej od sześciokrotności do piętnastokrotności przeciętnego wynagrodzenia – w przypadku zobowiązania do utrzymania zatrudnienia tej osoby na utworzonym stanowisku pracy przez okres od 12 miesięcy do 24 miesięcy, pod warunkiem nieotrzymania bezzwrotnych środków publicznych na ten cel;
- 2) środki na finansowanie kosztów płacy osoby niepełnosprawnej, o której mowa w art. 11 ust. 1, w okresie do 6 miesięcy od dnia zawarcia umowy ze starostą, wypłacane miesięcznie w wysokości nie wyższej niż najniższe wynagrodzenie przez okres nie dłuższy niż 6 miesięcy.

2. Przedsiębiorstwo społeczne lub spółdzielnia socjalna w przypadku zatrudnienia osoby niepełnosprawnej, o której mowa w art. 11 ust. 1, która odbyła nieodpłatną praktykę zawodową, o której mowa w art. 10a ust. 3a, w tym przedsiębiorstwie lub tej spółdzielni, mogą otrzymać środki, o których mowa w ust. 1 pkt 2, w okresie do 12 miesięcy od dnia zawarcia umowy ze starostą, wypłacane miesięcznie w wysokości nie wyższej niż najniższe wynagrodzenie przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy.

3. Jeżeli okres zatrudnienia osoby niepełnosprawnej, o której mowa w art. 11 ust. 1, jest krótszy niż wskazany w ust. 1 pkt 1, przedsiębiorstwo społeczne lub spółdzielnia socjalna zwracają Funduszowi za pośrednictwem starosty otrzymane środki w wysokości proporcjonalnej do okresu pozostałego do upływu okresu wskazanego w ust. 1 pkt 1, jednak w wysokości nie mniejszej niż 1/6 ogólnej kwoty przyznanych środków.

4. Przedsiębiorstwo społeczne lub spółdzielnia socjalna dokonują zwrotu, o którym mowa w ust. 3, w terminie 3 miesięcy, licząc od dnia rozwiązania stosunku pracy z osobą niepełnosprawną, o której mowa w art. 11 ust. 1, lub od dnia utraty ważności orzeczenia potwierdzającego jej niepełnosprawność – w zależności od tego, która okoliczność wystąpi wcześniej.

5. Przedsiębiorstwo społeczne lub spółdzielnia socjalna nie zwracają środków, o których mowa w ust. 1 pkt 1, jeżeli w terminie 3 miesięcy od dnia rozwiązania stosunku pracy z osobą niepełnosprawną, o której mowa w art. 11 ust. 1, lub od dnia utraty ważności orzeczenia potwierdzającego jej niepełnosprawność zatrudnią inną osobę niepełnosprawną, o której mowa w art. 11 ust. 1, przy czym wynikająca z tego powodu przerwa nie jest wliczana do okresów, o których mowa w ust. 1 pkt 1.

6. Przedsiębiorstwo społeczne lub spółdzielnia socjalna rozliczają otrzymane środki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, w terminie określonym w umowie zawartej ze starostą oraz zwracają Funduszowi za pośrednictwem starosty kwotę stanowiącą równowartość kwoty podatku naliczonego z tytułu zakupionych towarów i usług sfinansowanej z przyznanych środków, w przypadku której odpowiednio przedsiębiorstwo społeczne lub spółdzielnia socjalna nabyły, zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2022 r. poz. 931, 974, 1137, 1301, 1488 i 1561), prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego:

- 1) w terminie 90 dni od dnia złożenia deklaracji podatkowej dla podatku od towarów i usług, w której wykazano kwotę podatku naliczonego z tego tytułu, w przypadku gdy z deklaracji podatkowej za ten okres rozliczeniowy wynika kwota podatku podlegającego wpłacie do urzędu skarbowego lub kwota do przeniesienia na następny okres rozliczeniowy;
- 2) w terminie 30 dni od dnia dokonania przez urząd skarbowy zwrotu kwoty podatku, w przypadku gdy z deklaracji podatkowej dla podatku od towarów i usług za dany okres rozliczeniowy, w której wykazano kwotę podatku naliczonego z tego tytułu, wynika kwota do zwrotu.

7. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe zasady i tryb przyznawania, wypłaty, rozliczania i zwrotu przez przedsiębiorstwo społeczne lub spółdzielnię socjalną środków, o których mowa w ust. 1,
- 2) wzory wniosków o przyznanie i wypłatę środków, o których mowa w ust. 1, oraz wzór rozliczenia tych środków,
- 3) elementy umów dotyczących przyznania środków, o których mowa w ust. 1, oraz dokumentację niezbędną do ich realizacji,
- 4) szczegółowe zasady zabezpieczenia zwrotu środków, o których mowa w ust. 1

– mając na względzie zwiększenie mobilności oraz poziomu zatrudnienia osób niepełnosprawnych, o których mowa w art. 11 ust. 1, zapewnienie zgodności udzielania pomocy z zasadami przyznawania pomocy *de minimis*, racjonalne gospodarowanie środkami Funduszu, z uwzględnieniem efektywności przyznawania środków, w tym w zakresie odpowiedniego wykorzystania i utrzymania rzeczy i zwierząt finansowanych z przyznanych środków, a także zapewnienie dostępności postępowania w sprawie przyznawania, wypłaty i rozliczania środków oraz dostępności, kompletności i spójności wzorów wniosków i rozliczenia.”;

- 5) po art. 26g dodaje się art. 26h w brzmieniu:

„Art. 26h. Warunkiem przyznania środków, o których mowa w art. 12a ust. 1, art. 13 ust. 1, art. 26 ust. 1, art. 26e ust. 1, art. 26g ust. 1 i art. 32 ust. 1, jest zabezpieczenie ich zwrotu w formie hipoteki, poręczenia, przelewu wierzytelności na zabezpieczenie, weksła z poręczeniem wekslowym (awal), gwarancji bankowej, zastawu na prawach lub rzeczach, blokady rachunku bankowego, blokady rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej lub aktu notarialnego o poddaniu się egzekucji przez dłużnika – adekwatnie do zabezpieczanej kwoty oraz sytuacji wnioskodawcy.”;

- 6) w art. 32:

a) w ust. 1:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Pracodawca prowadzący zakład pracy chronionej lub będący przedsiębiorstwem społecznym może otrzymać, na wniosek, ze środków Funduszu:”;

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) dofinansowanie w wysokości do 50% oprocentowania zaciągniętych kredytów bankowych i w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, pod warunkiem wykorzystania tych kredytów na cele związane z rehabilitacją zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych;”;

- b) w ust. 2 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:
- „1) dotyczy wyłącznie dodatkowych kosztów wnioskodawcy wynikających z zatrudnienia osób niepełnosprawnych;
  - 2) może być przyznany wnioskodawcy, u którego wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynosi co najmniej 50%.”;
- 7) art. 32a otrzymuje brzmienie:
- „Art. 32a. Fundusz udziela pomocy, o której mowa w art. 32 ust. 1, na podstawie umowy zawartej z pracodawcą prowadzącym zakład pracy chronionej lub będącym przedsiębiorstwem społecznym.”;
- 8) w art. 35a w ust. 1 pkt 9a otrzymuje brzmienie:
- „9a) przyznawanie środków, o których mowa w art. 12a ust. 1 i art. 26g ust. 1;”;
- 9) w art. 46 w pkt 7 wyrazy „art. 26g ust. 2 i 3” zastępuje się wyrazami „art. 26g ust. 3”.
- Art. 69. W ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1327 i 1265) wprowadza się następujące zmiany:
- 1) w art. 4 w ust. 1 w pkt 33 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 34 w brzmieniu:
„34) działalności na rzecz podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych, o których mowa w ustawie z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej (Dz. U. poz. 1812).”;
  - 2) w art. 5 w ust. 6 po wyrazach „pkt 33” dodaje się wyrazy „i 34”.
- Art. 70. W ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 176 oraz z 2022 r. poz. 218) wprowadza się następujące zmiany:
- 1) w art. 3 po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:
„1b. Usługi, o których mowa w ust. 1, mogą być realizowane na rzecz pracowników zatrudnionych w przedsiębiorstwie społecznym, o którym mowa w ustawie z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej (Dz. U. poz. 1812).”;
  - 2) w art. 18 dodaje się ust. 10 w brzmieniu:
„10. Działania z zakresu reintegracji zawodowej i społecznej mogą być realizowane przez klub integracji społecznej na rzecz pracowników zatrudnionych w przedsiębiorstwie społecznym, o którym mowa w ustawie z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej.”.
- Art. 71. W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.^{b)}) wprowadza się następujące zmiany:
- 1) w art. 16b:
    - a) w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) diagnozę sytuacji społecznej, w tym określenie zdolności podmiotów ekonomii społecznej do realizacji usług społecznych w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1–14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych;”;
    - b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
„3. Strategia, o której mowa w ust. 1, opracowana przez gminę i powiat określa usługi społeczne w zakresie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1–14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, oraz zadania publiczne, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1327, 1265 i 1812), zlecane w trybach, o których mowa w tej ustawie.”;
  - 2) w art. 23 w ust. 1a skreśla się wyrazy „(Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 oraz z 2021 r. poz. 1038, 1243 i 1535)”.

^{b)} Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 2270 oraz z 2022 r. poz. 1, 66, 1079, 1692 i 1700.

Art. 72. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 690, 830, 1079, 1383 i 1561) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 46:

a) w ust. 1:

– pkt 1d otrzymuje brzmienie:

„1d) przyznać spółdzielni socjalnej lub przedsiębiorstwu społecznemu, o którym mowa w ustawie z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej (Dz. U. poz. 1812), zwanemu dalej „przedsiębiorstwem społecznym”, jednorazowo środki na utworzenie stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego lub skierowanego poszukującego pracy, o którym mowa w art. 49 pkt 7, lub skierowanego poszukującego pracy niepozostającego w zatrudnieniu lub niewykonującego innej pracy zarobkowej, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia;”

– pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) przyznać spółdzielni socjalnej lub przedsiębiorstwu społecznemu środki na finansowanie kosztów wynagrodzenia, w okresie do 6 miesięcy od dnia zawarcia umowy, wypłacane miesięcznie w wysokości nie wyższej niż kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę przez okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, dla zatrudnionego skierowanego bezrobotnego lub zatrudnionego skierowanego poszukującego pracy, o którym mowa w art. 49 pkt 7, lub zatrudnionego skierowanego poszukującego pracy niepozostającego w zatrudnieniu lub niewykonującego innej pracy zarobkowej;”

b) ust. 2d otrzymuje brzmienie:

„2d. Spółdzielnia socjalna lub przedsiębiorstwo społeczne, które otrzymały z Funduszu Pracy jednorazowo środki, o których mowa w ust. 1 pkt 1d, są obowiązane w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty dokonać zwrotu otrzymanych środków wraz z odsetkami ustawowymi, jeżeli zatrudniały w pełnym wymiarze czasu pracy łącznie przez okres krótszy niż 24 miesiące na utworzonym stanowisku pracy skierowanego bezrobotnego lub skierowanego poszukującego pracy, o którym mowa w art. 49 pkt 7, lub skierowanego poszukującego pracy niepozostającego w zatrudnieniu lub niewykonującego innej pracy zarobkowej albo naruszyły inne warunki umowy dotyczące przyznania tych środków.”

c) ust. 3b otrzymuje brzmienie:

„3b. Spółdzielnia socjalna lub przedsiębiorstwo społeczne, które otrzymały z Funduszu Pracy środki, o których mowa w ust. 1 pkt 4, są obowiązane dokonać ich zwrotu wraz z odsetkami ustawowymi, jeżeli zatrudniały w pełnym wymiarze czasu pracy łącznie przez okres krótszy niż 12 miesięcy od dnia przyznania tych środków skierowanego bezrobotnego lub skierowanego poszukującego pracy, o którym mowa w art. 49 pkt 7, lub skierowanego poszukującego pracy niepozostającego w zatrudnieniu lub niewykonującego innej pracy zarobkowej albo naruszyły inne warunki umowy o finansowanie kosztów wynagrodzenia.”

d) w ust. 6a:

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) szczegółowe warunki i tryb przyznawania spółdzielni socjalnej lub przedsiębiorstwu społecznemu jednorazowo środków, o których mowa w ust. 1 pkt 1d;”

– pkt 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3) szczegółowe warunki i tryb przyznawania spółdzielni socjalnej lub przedsiębiorstwu społecznemu środków, o których mowa w ust. 1 pkt 4,

4) formy zabezpieczenia zwrotu środków na założenie spółdzielni socjalnej lub przystąpienie do niej po jej założeniu, utworzenie stanowiska pracy lub finansowanie kosztów wynagrodzenia w spółdzielni socjalnej lub przedsiębiorstwie społecznym – w przypadku niedotrzymania warunków umowy dotyczącej ich przyznania;”

- 2) w art. 108 w ust. 1:
  - a) pkt 41 otrzymuje brzmienie:

„41) zatrudnienia wspieranego, w zakresie i na zasadach określonych w przepisach o zatrudnieniu socjalnym, wsparcia, o którym mowa w art. 12 ust. 3a ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych, i instrumentów wsparcia, o których mowa w art. 21 i art. 22 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej;”
  - b) w pkt 64 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 65 w brzmieniu:

„65) kosztów programów, o których mowa w art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej.”;
- 3) po art. 109l dodaje się art. 109m w brzmieniu:

„Art. 109m. Minister właściwy do spraw pracy może przekazać na zadania realizowane przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego środki Funduszu Pracy na realizację programów, o których mowa w art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej, w wysokości nie większej niż 20 mln zł rocznie.”.

Art. 73. W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050, z 2021 r. poz. 2469 oraz z 2022 r. poz. 763, 764 i 1700) w art. 5 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W realizacji zadań, o których mowa w art. 2 ust. 1, mogą uczestniczyć organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1327, 1265 i 1812), których działalność statutowa obejmuje zadania należące do sfery zadań publicznych w zakresie ochrony i promocji zdrowia, pomocy społecznej, działalności charytatywnej, nauki, edukacji, oświaty i wychowania, kultury fizycznej, porządku i bezpieczeństwa publicznego lub przeciwdziałania patologiom społecznym, promocji i organizacji wolontariatu, po przeprowadzeniu konkursu, o którym mowa w art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, a także samorządy zawodów medycznych, rodziny osób uzależnionych oraz grupy samopomocy osób uzależnionych i ich rodzin.”.

Art. 74. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2085) wprowadza się następujące zmiany:

  - 1) w art. 2 w ust. 2:
    - a) pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:
      - „1) społecznej reintegracji jej członków oraz pracowników spółdzielni socjalnej będących osobami, o których mowa w art. 4 ust. 1, przez co należy rozumieć działania służące odbudowaniu lub nabyciu i podtrzymaniu umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu, w tym rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych,
      - 2) zawodowej reintegracji jej członków oraz pracowników spółdzielni socjalnej będących osobami, o których mowa w art. 4 ust. 1, przez co należy rozumieć działania służące zdobyciu nowych kwalifikacji, kompetencji, wiedzy i umiejętności w celu odbudowania lub uzyskania i podtrzymania zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy i awansu zawodowego, w tym rehabilitację zawodową osób niepełnosprawnych”
    - b) część wspólna otrzymuje brzmienie:

„– a działania te nie są podejmowane w ramach działalności gospodarczej prowadzonej przez tę spółdzielnię.”;
  - 2) w art. 4 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Spółdzielnię socjalną mogą założyć osoby, o których mowa w art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej (Dz. U. poz. 1812), posiadające pełną zdolność do czynności prawnych.”;
  - 3) w art. 5:
    - a) w ust. 6 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Liczba osób, o których mowa w ust. 5, nie może być większa niż 50% ogólnej liczby członków spółdzielni socjalnej, z zastrzeżeniem ust. 6a oraz art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. b.”

- b) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:
- „6a. W przypadku uzyskania przez spółdzielnię socjalną statusu przedsiębiorstwa społecznego, o którym mowa w ustawie z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej, liczba osób, o których mowa w art. 4 ust. 1, nie może być większa niż 70% ogólnej liczby członków tej spółdzielni.”;
- 4) w art. 6 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:
- „1. Do wniosku o wpis spółdzielni socjalnej do Krajowego Rejestru Sądowego dołącza się:
- 1) zaświadczenie powiatowego urzędu pracy potwierdzające, że osoba zamierzająca założyć spółdzielnię socjalną posiada status osoby:
    - a) bezrobotnej, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 lub 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, albo
    - b) poszukującej pracy, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, bez zatrudnienia:
      - w wieku do 30. roku życia oraz po ukończeniu 50. roku życia lub
      - niewykonującej innej pracy zarobkowej, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
  - 2) orzeczenie o stopniu niepełnosprawności osoby zamierzającej założyć spółdzielnię socjalną;
  - 3) zaświadczenie, o którym mowa w art. 13 ust. 5a albo art. 18 ust. 5a ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym;
  - 4) oświadczenie potwierdzające, że osoba zamierzająca założyć spółdzielnię socjalną spełnia kryteria, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.^{c)});
  - 5) oświadczenie potwierdzające, że osoba zamierzająca założyć spółdzielnię socjalną jest uprawniona do specjalnego zasiłku opiekuńczego, o którym mowa w art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 615 i 1265);
  - 6) oświadczenie potwierdzające, że osoba zamierzająca założyć spółdzielnię socjalną jest osobą usamodzielnianą, o której mowa w art. 140 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej lub art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
  - 7) zaświadczenie zakładu opieki zdrowotnej potwierdzające, że osoba zamierzająca założyć spółdzielnię socjalną jest osobą z zaburzeniami psychicznymi, o której mowa w art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685 oraz z 2022 r. poz. 974 i 1700);
  - 8) zaświadczenie zakładu karnego lub zakładu poprawczego, że osoba zamierzająca założyć spółdzielnię socjalną jest osobą pozbawioną wolności, osobą opuszczającą zakład karny albo osobą pełnoletnią opuszczającą zakład poprawczy;
  - 9) oświadczenie potwierdzające, że osoba zamierzająca założyć spółdzielnię socjalną jest osobą starszą, o której mowa w art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o osobach starszych (Dz. U. poz. 1705);
  - 10) zaświadczenie Urzędu do Spraw Cudzoziemców potwierdzające, że osoba zamierzająca założyć spółdzielnię socjalną uzyskała w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą;
  - 11) uchwałę organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, kościelnej osoby prawnej lub organizacji pozarządowej o powołaniu spółdzielni socjalnej, w przypadku gdy organem założycielskim jest jednostka samorządu terytorialnego, kościelna osoba prawna lub organizacja pozarządowa.
2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, wzory zaświadczeń i oświadczeń, o których mowa w ust. 1, mając na względzie ich ujednoczenie oraz przydatność dla postępowania przed sądem rejestrowym.”;
- 5) w art. 12 ust. 1a otrzymuje brzmienie:
- „1a. Spółdzielnia socjalna może zatrudniać pracowników niebędących członkami spółdzielni, z tym że łączna liczba osób, o których mowa w art. 4 ust. 1, nie może być niższa niż 50% w stosunku do ogółu członków spółdzielni i osób zatrudnionych w spółdzielni socjalnej, z zastrzeżeniem art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. b oraz art. 5 ust. 6a.”;

^{c)} Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 2270 oraz z 2022 r. poz. 1, 66, 1079, 1692, 1700 i 1812.

6) w art. 15b ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Do konsorcjum spółdzielczego może przystąpić podmiot ekonomii społecznej, o którym mowa w art. 2 pkt 5 lit. d–f ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej, oraz jednostka tworząca podmiot ekonomii społecznej w rozumieniu art. 2 pkt 3 tej ustawy.”;

7) art. 19a otrzymuje brzmienie:

„Art. 19a. Rada Ministrów przedkłada Sejmowi i Senatowi Rzeczypospolitej Polskiej w okresach trzyletnich, w terminie do dnia 30 listopada, informacje o funkcjonowaniu spółdzielni socjalnych na podstawie danych przekazanych ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego przez związki rewizyjne właściwe dla spółdzielczości socjalnej do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rok złożenia informacji.”.

Art. 75. W ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1923, z późn. zm.^{d)}) w załączniku do ustawy w części II w ust. 21 w kolumnie 4 dodaje się pkt 19 w brzmieniu:

„19) zaświadczenie wydawane na podstawie art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej (Dz. U. poz. 1812) oraz potwierdzenie, o którym mowa w art. 27 ust. 2 tej ustawy”.

Art. 76. W ustawie z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1787) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Fundusz może wspierać działania na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, w szczególności działania w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej podejmowane przez przedsiębiorstwo społeczne na rzecz swoich pracowników będących osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym w rozumieniu art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej (Dz. U. poz. 1812).”;

2) po art. 6a dodaje się art. 6aa w brzmieniu:

„Art. 6aa. Środki Funduszu przeznacza się także na wsparcie udzielane w ramach programów, o których mowa w art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej, na zasadach określonych w tej ustawie.”;

3) w art. 18 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Środki Funduszu przeznaczone na realizację programów, o których mowa w art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej, stanowią koszty Funduszu.”.

Art. 77. W ustawie z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710) w art. 361 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Zamawiający może żądać dokumentów lub oświadczeń na potwierdzenie spełniania warunków, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3, w szczególności zaświadczenia, o którym mowa w art. 27 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej (Dz. U. poz. 1812).”;

2) art. 45 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2140 i 2243), który stanowi:

„Art. 45. Ustawa wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

1) art. 1 pkt 71 oraz art. 10, które wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 2023 r.;

2) art. 12, który wchodzi w życie z dniem 31 października 2022 r.;

2a) art. 15 pkt 2 lit. a–c, które wchodzi w życie z dniem 15 listopada 2022 r.;

3) art. 18, który wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z mocą od dnia 1 stycznia 2022 r.;

4) art. 20, który wchodzi w życie z dniem 30 października 2022 r.”.

Marszałek Sejmu: *E. Witek*

^{d)} Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 91, 655, 764, 830, 1301 i 1570.

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 11 maja 2023 r. (Dz. U. poz. 1287)

USTAWA

z dnia 5 sierpnia 2022 r.

o ekonomii społecznej

DZIAŁ I

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa reguluje:

- 1) organizację i zasady działania przedsiębiorstwa społecznego;
- 2) zasady uzyskiwania i utraty statusu przedsiębiorstwa społecznego oraz nadzór nad przedsiębiorstwem społecznym;
- 3) instrumenty wsparcia przedsiębiorstwa społecznego;
- 4) zasady i formy wspierania rozwoju ekonomii społecznej przez organy administracji publicznej;
- 5) ochronę danych osobowych w związku z realizacją celów wynikających z ustawy.

Art. 2. Ilekroć w niniejszej ustawie jest mowa o:

- 1) ekonomii społecznej – należy przez to rozumieć działalność podmiotów ekonomii społecznej na rzecz społeczności lokalnej w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej, tworzenia miejsc pracy dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz świadczenia usług społecznych, realizowaną w formie działalności gospodarczej, działalności pożytku publicznego i innej działalności o charakterze odpłatnym;
- 2) innej działalności o charakterze odpłatnym – należy przez to rozumieć działalność, o której mowa w art. 170 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, z późn. zm.¹⁾), działalność kulturalną w rozumieniu art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 194) oraz działalność zarobkową kół gospodyń wiejskich, o której mowa w art. 22 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich (Dz. U. z 2021 r. poz. 2256 oraz z 2023 r. poz. 412), jeżeli nie jest działalnością gospodarczą;
- 3) jednostce tworzącej podmiot ekonomii społecznej – należy przez to rozumieć podmiot, o którym mowa w art. 10b ust. 1 i art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 100, 173 i 240) lub art. 3 ust. 2 i art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 2241), który odpowiednio zorganizował warsztat terapii zajęciowej, utworzył zakład aktywności zawodowej lub centrum integracji społecznej lub prowadzi klub integracji społecznej;
- 4) osobach prawnych organizacyjnie powiązanych – należy przez to rozumieć co najmniej dwie osoby prawne, z których jedna posiada kontrolę w rozumieniu art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275 oraz z 2022 r. poz. 2581 i 2640) nad pozostałą osobą prawną lub pozostałymi osobami prawnymi;
- 5) podmiocie ekonomii społecznej – należy przez to rozumieć:
  - a) spółdzielnię socjalną,
  - b) warsztat terapii zajęciowej i zakład aktywności zawodowej,
  - c) centrum integracji społecznej i klub integracji społecznej,
  - d) spółdzielnię pracy, w tym spółdzielnię inwalidów i spółdzielnię niewidomych, oraz spółdzielnię produkcji rolnej,
  - e) organizację pozarządową, o której mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571), z wyjątkiem partii politycznych, europejskich partii politycznych, związków zawodowych i organizacji pracodawców, samorządów zawodowych, fundacji utworzonych przez partie polityczne i europejskich fundacji politycznych,
  - f) podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1, 2 lub 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 655, 1079, 1116, 1383, 1700, 1730 i 2089 oraz z 2023 r. poz. 185.

- 6) osobie zagrożonej wykluczeniem społecznym – należy przez to rozumieć:
- a) bezrobotnego, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 735),
  - b) bezrobotnego długotrwale, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
  - c) poszukującego pracy, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, bez zatrudnienia:
    - w wieku do 30. roku życia oraz po ukończeniu 50. roku życia lub
    - niewykonywającego innej pracy zarobkowej, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
  - d) osobę niepełnosprawną w rozumieniu art. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
  - e) absolwenta centrum integracji społecznej oraz absolwenta klubu integracji społecznej, o których mowa w art. 2 pkt 1a i 1b ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
  - f) osobę spełniającą kryteria, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.²⁾),
  - g) osobę uprawnioną do specjalnego zasiłku opiekuńczego, o której mowa w art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 390 i 658),
  - h) osobę usamodzielnianą, o której mowa w art. 140 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447, 1700 i 2140 oraz z 2023 r. poz. 403 i 535) oraz art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
  - i) osobę z zaburzeniami psychicznymi, o której mowa w art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2123),
  - j) osobę pozbawioną wolności, osobę opuszczającą zakład karny oraz pełnoletnią osobę opuszczającą zakład poprawczy,
  - k) osobę starszą, o której mowa w art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o osobach starszych (Dz. U. poz. 1705),
  - l) osobę, która uzyskała w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą;
- 7) reintegracji społecznej – należy przez to rozumieć działania służące odbudowaniu lub nabyciu i podtrzymaniu umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu, w tym rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych;
- 8) reintegracji zawodowej – należy przez to rozumieć działania służące zdobyciu nowych kwalifikacji, kompetencji, wiedzy i umiejętności w celu odbudowania lub uzyskania i podtrzymania zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy i awansu zawodowego, w tym rehabilitację zawodową osób niepełnosprawnych;
- 9) usługach społecznych – należy przez to rozumieć działania z zakresu, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1–14 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. poz. 1818);
- 10) zatrudnieniu – należy przez to rozumieć zatrudnienie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 43 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

---

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 2270, z 2022 r. poz. 1, 66, 1079, 1692, 1700, 1812, 1967, 2127, 2140 i 2754 oraz z 2023 r. poz. 185 i 535.

DZIAŁ II

Przedsiębiorstwo społeczne

Rozdział 1

Organizacja i zasady działania przedsiębiorstwa społecznego

Art. 3. 1. Status przedsiębiorstwa społecznego mogą posiadać podmiot ekonomii społecznej, o którym mowa w art. 2 pkt 5 lit. a oraz d–f, oraz jednostka tworząca podmiot ekonomii społecznej, prowadzące:

- 1) działalność odpłatną pożytku publicznego, o której mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- 2) działalność gospodarczą, o której mowa w art. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 221 i 641),
- 3) inną działalność o charakterze odpłatnym

– jeżeli spełniają warunki określone w ust. 2, art. 4 ust. 1 oraz art. 5–9.

2.³⁾ Status przedsiębiorstwa społecznego mogą posiadać podmiot ekonomii społecznej, o którym mowa w art. 2 pkt 5 lit. a oraz d–f, oraz jednostka tworząca podmiot ekonomii społecznej, jeżeli Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego, państwowa albo samorządowa osoba prawna nie posiadają nad podmiotem ekonomii społecznej kontroli w rozumieniu art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, z wyłączeniem spółdzielni socjalnych założonych przez osoby, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych.

Art. 4. 1. Działalność przedsiębiorstwa społecznego służy rozwojowi lokalnemu i ma na celu:

- 1) reintegrację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub
- 2) realizację usług społecznych.

2. Działania z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej realizowane na rzecz osób zatrudnionych w przedsiębiorstwie społecznym nie są wykonywane w ramach działalności gospodarczej prowadzonej przez przedsiębiorstwo społeczne.

Art. 5. 1. Przedsiębiorstwo społeczne zatrudnia co najmniej 3 osoby na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę. Każda z tych osób jest zatrudniona w wymiarze co najmniej 1/2 pełnego wymiaru czasu pracy.

2. W przedsiębiorstwie społecznym działającym w celu, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1, co najmniej 30% ogółu osób zatrudnionych stanowią osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, wykonujące pracę na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę. Każda z tych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym jest zatrudniona w wymiarze co najmniej 1/2 pełnego wymiaru czasu pracy.

3. Przez ogół osób zatrudnionych, o którym mowa w ust. 2, należy rozumieć osoby świadczące pracę na podstawie stosunku pracy, stosunku służbowego, umowy o pracę nakładczą lub umowy cywilnoprawnej lub osoby prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą niebędące pracodawcami świadczące na rzecz przedsiębiorstwa społecznego usługi przez nieprzerwany okres co najmniej 3 miesiące.

4. Przedsiębiorstwo społeczne informuje osobę zagrożoną wykluczeniem społecznym, o której mowa w art. 2 pkt 6 lit. g, o skutkach podjęcia zatrudnienia w zakresie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego, o którym mowa w art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Art. 6. 1. Przedsiębiorstwo społeczne w przypadku każdej zatrudnionej osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym, do której został udzielony instrument wsparcia, o którym mowa w art. 21 lub art. 22, opracowuje i realizuje indywidualny plan reintegracyjny przez okres nie krótszy niż okres, na jaki został udzielony ten instrument, lub nie krótszy niż okres zatrudnienia danej osoby wymagany w związku z udzieleniem tego instrumentu.

2. Indywidualny plan reintegracyjny jest opracowywany przy aktywnym uczestnictwie osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym i ma na celu podniesienie kwalifikacji zawodowych i kompetencji społecznych tej osoby.

3. Indywidualny plan reintegracyjny zawiera w szczególności informacje o:

- 1) sytuacji społecznej i zawodowej osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym;
- 2) planowanych działaniach z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej;
- 3) zakładanych efektach planowanych działań z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej oraz sposobie ich oceny.

³⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 20 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2140 i 2243); wszedł w życie z dniem 30 października 2022 r.

4. W przypadku przedsiębiorstwa społecznego będącego jednostką tworzącą podmiot ekonomii społecznej, która zorganizowała warsztat terapii zajęciowej, utworzyła centrum integracji społecznej lub prowadziła klub integracji społecznej, indywidualny plan reintegracyjny stanowi kontynuację dotychczas realizowanego indywidualnego programu rehabilitacji, indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub kontraktu socjalnego.

5. Przedsiębiorstwo społeczne będące jednostką tworzącą podmiot ekonomii społecznej, która utworzyła zakład aktywności zawodowej, nie sporządza indywidualnego planu reintegracyjnego w przypadku osób realizujących indywidualny program rehabilitacji zawodowej i społecznej.

Art. 7. 1. Przedsiębiorstwo społeczne posiada organ konsultacyjno-doradczy, w którego skład wchodzi wszystkie osoby zatrudnione w tym przedsiębiorstwie.

2. Jeżeli liczba osób, o których mowa w ust. 1, przekracza 10, organ konsultacyjno-doradczy może składać się z przedstawicieli tych osób w liczbie nie mniejszej niż 3.

3. Do kompetencji organu konsultacyjno-doradczego należy w szczególności:

- 1) zapoznawanie się nie rzadziej niż raz w roku z wynikami działalności przedsiębiorstwa społecznego oraz wyrażanie opinii w tym zakresie;
- 2) opiniowanie regulaminu pracy lub zasad organizacji pracy ustalanych przez przedsiębiorstwo społeczne oraz proponowanych zmian w tym zakresie;
- 3) opiniowanie planowanych działań przedsiębiorstwa społecznego, w tym na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej.

4. W przypadku spółki, o której mowa w art. 3 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, która uzyskała status przedsiębiorstwa społecznego, funkcję organu konsultacyjno-doradczego pełni rada nadzorcza albo komisja rewizyjna.

5. W przypadku gdy spółdzielnia socjalna uzyskała status przedsiębiorstwa społecznego i której założycielem jest osoba prawna lub w przypadku gdy liczba członków spółdzielni socjalnej jest mniejsza niż liczba pracowników niebędących jej członkami, funkcję organu konsultacyjno-doradczego pełni spotkanie konsultacyjne, o którym mowa w art. 7a ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych.

Art. 8. 1. Przedsiębiorstwo społeczne nie może:

- 1) udzielać pożyczek osobom prawnym organizacyjnie z nim powiązanim ani swoim członkom, członkom organów tego przedsiębiorstwa, osobom zatrudnionym w tym przedsiębiorstwie ani osobom, z którymi osoby zatrudnione w tym przedsiębiorstwie pozostają w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związane z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli, ani zabezpieczać ich zobowiązań mieniem przedsiębiorstwa społecznego;
- 2) przekazywać majątku na rzecz osób, o których mowa w pkt 1, na zasadach innych niż w przypadku osób trzecich, w szczególności jeżeli przekazanie to następuje nieodpłatnie lub na preferencyjnych warunkach;
- 3) wykorzystywać majątku na rzecz osób, o których mowa w pkt 1, na zasadach innych niż w przypadku osób trzecich, chyba że to wykorzystanie wynika bezpośrednio z celu statutowego;
- 4) dokonywać zakupu towarów lub usług od osób prawnych organizacyjnie z nim powiązanych lub podmiotów, w których uczestniczą osoby, o których mowa w pkt 1, na zasadach innych niż w przypadku osób trzecich lub po cenach wyższych niż rynkowe.

2. Przez osoby zatrudnione, o których mowa w ust. 1 pkt 1, rozumie się osoby wymienione w art. 5 ust. 3.

Art. 9. 1. Przedsiębiorstwo społeczne nie przeznaczają zysku albo nadwyżki bilansowej uzyskanych z wykonywanej działalności, o której mowa w art. 3 ust. 1, do podziału między swoich członków, udziałowców, akcjonariuszy i osoby w nim zatrudnione.

2. Do podmiotów ekonomii społecznej, o których mowa w art. 2 pkt 5 lit. d, które uzyskały status przedsiębiorstwa społecznego, przepisu art. 183 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze nie stosuje się w zakresie udziału w części nadwyżki bilansowej przeznaczonej do podziału między członków zgodnie z zasadami ustalonymi w statucie.

Art. 10. 1. Przedsiębiorstwo społeczne sporządza roczne sprawozdanie i przekazuje je w formie elektronicznej wojewodzie właściwemu ze względu na siedzibę przedsiębiorstwa społecznego w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku, za który jest składane to sprawozdanie.

2. Roczne sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) informacje dotyczące przedsiębiorstwa społecznego:
  - a) nazwę i formę prawną,
  - b) adres siedziby oraz dane kontaktowe,
  - c) NIP, numer identyfikacyjny REGON oraz numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, innej ewidencji lub innym rejestrze;
- 2) szczegółowe informacje o:
  - a) podjętych działaniach dotyczących reintegracji społecznej i zawodowej osób zatrudnionych wraz z osiągniętymi efektami,
  - b) zatrudnieniu, z uwzględnieniem warunków, o których mowa w art. 5 ust. 2,
  - c) korzystaniu z instrumentów wsparcia, o których mowa w art. 21, art. 22 i art. 24–26.

3. Roczne sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, przedsiębiorstwo społeczne sporządza:

- 1) pierwszy raz za rok kalendarzowy, w którym uzyskało status przedsiębiorstwa społecznego;
- 2) ostatni raz za rok kalendarzowy, w którym utraciło status przedsiębiorstwa społecznego.

4. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres i wzór rocznego sprawozdania sporządzanego przez przedsiębiorstwo społeczne, uwzględniając potrzebę zgromadzenia jednolitych informacji niezbędnych do oceny prawidłowości realizacji przez przedsiębiorstwo społeczne jego celów oraz spełniania warunków do uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego.

Art. 11. 1. Wojewoda po przeprowadzonej weryfikacji poprawności i kompletności informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu, o którym mowa w art. 10 ust. 1, przedstawia corocznie, nie później niż do dnia 31 maja roku następującego po roku, za który jest składane to sprawozdanie, ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego sprawozdanie zbiorcze z informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu, o którym mowa w art. 10 ust. 1.

2. Sprawozdanie zbiorcze, o którym mowa w ust. 1, jest przekazywane przez wojewodę ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego w formie elektronicznej.

Rozdział 2

Zasady uzyskiwania i utraty statusu przedsiębiorstwa społecznego oraz nadzór nad przedsiębiorstwem społecznym

Art. 12. 1. Uzyskanie statusu przedsiębiorstwa społecznego następuje na wniosek podmiotu ekonomii społecznej, o którym mowa w art. 2 pkt 5 lit. a lub d–f, albo jednostki tworzącej podmiot ekonomii społecznej, w drodze decyzji wojewody właściwego ze względu na siedzibę tego podmiotu albo tej jednostki.

2. Wniosek o uzyskanie statusu przedsiębiorstwa społecznego zawiera:

- 1) nazwę i formę prawną wnioskodawcy;
- 2) adres siedziby wnioskodawcy i miejsce wykonywania planowanej działalności;
- 3) NIP, numer identyfikacyjny REGON i numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, innej ewidencji lub innym rejestrze;
- 4) określenie celu działalności, o którym mowa w art. 4 ust. 1;
- 5) planowany przedmiot dominującej działalności.

3. Do wniosku o uzyskanie statusu przedsiębiorstwa społecznego dołącza się dokumenty potwierdzające spełnianie przez podmiot ekonomii społecznej, o którym mowa w art. 2 pkt 5 lit. a lub d–f, albo jednostkę tworzącą podmiot ekonomii społecznej warunków, o których mowa w art. 3, art. 4 ust. 1, art. 5 oraz art. 7–9, w szczególności statut, umowę spółki lub inny dokument o tym charakterze oraz odpowiednie uchwały i regulaminy.

4. Przepisu ust. 3 nie stosuje się do spółdzielni socjalnych.

Art. 13. Przedsiębiorstwo społeczne jest obowiązane zgłaszać wojewodzie zmiany powodujące naruszenie warunków, o których mowa w art. 3, art. 4 ust. 1 oraz art. 5–9, oraz wskazać przyczyny naruszenia tych warunków w terminie 14 dni od dnia zaistnienia tych zmian.

Art. 14. 1. Wojewoda wzywa przedsiębiorstwo społeczne, pod rygorem utraty statusu przedsiębiorstwa społecznego, do zaniechania naruszeń warunków, o których mowa w art. 3, art. 4 ust. 1 i art. 5–10, oraz złożenia niezbędnych wyjaśnień w terminie nie krótszym niż 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

2. Określając termin, o którym mowa w ust. 1, wojewoda uwzględnia rodzaj stwierdzonych naruszeń.

3. Na wniosek przedsiębiorstwa społecznego wojewoda zwalnia, w drodze decyzji, na czas określony, nie dłuższy niż 6 miesięcy, przedsiębiorstwo społeczne od obowiązku spełniania warunków, o których mowa w art. 5 ust. 2, jeżeli jego naruszenie nastąpiło z przyczyn niezależnych od przedsiębiorstwa społecznego oraz zostało zgłoszone w terminie, o którym mowa w art. 13.

Art. 15. Nadzór nad działalnością przedsiębiorstwa społecznego w zakresie spełniania warunków, o których mowa w art. 3, art. 4 ust. 1 oraz art. 5–10, sprawuje wojewoda właściwy ze względu na siedzibę przedsiębiorstwa społecznego.

Art. 16. 1. Wojewoda może zarządzić w przedsiębiorstwie społecznym kontrolę z urzędu lub na wniosek innego organu administracji publicznej w zakresie spełniania warunków, o których mowa w art. 3, art. 4 ust. 1 oraz art. 5–10.

2. Do kontroli, o której mowa w ust. 1, przepisy rozdziałów 2–5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) stosuje się odpowiednio.

3. Wojewoda nie może równocześnie podejmować i prowadzić więcej niż jednej kontroli, o której mowa w ust. 1, wobec tego samego przedsiębiorstwa społecznego.

4. Czas trwania wszystkich kontroli, o których mowa w ust. 1, w jednym roku kalendarzowym nie może przekraczać 15 dni roboczych.

Art. 17. Wojewoda wydaje decyzję o utracie statusu przedsiębiorstwa społecznego w przypadku, gdy:

- 1) przedsiębiorstwo społeczne nie spełnia któregokolwiek z warunków, o których mowa w art. 3, art. 4 ust. 1 oraz art. 5–10, mimo upływu terminu, o którym mowa w art. 14 ust. 1;
- 2) ogłoszono upadłość przedsiębiorstwa społecznego albo oddalono wniosek o ogłoszenie upadłości przedsiębiorstwa społecznego z uwagi na fakt, że jego majątek nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania;
- 3) otwarto likwidację przedsiębiorstwa społecznego;
- 4) przedsiębiorstwo społeczne wystąpiło z wnioskiem o wydanie tej decyzji.

Art. 18. Podmiot ekonomii społecznej, o którym mowa w art. 2 pkt 5 lit. a oraz d–f, oraz jednostka tworząca podmiot ekonomii społecznej, które utraciły status przedsiębiorstwa społecznego na podstawie art. 17 pkt 1, mogą ponownie uzyskać ten status nie wcześniej niż po upływie roku od dnia, w którym decyzja o utracie statusu stała się ostateczna.

Art. 19. 1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego prowadzi elektroniczny wykaz przedsiębiorstw społecznych i udostępnia go na stronie podmiotowej urzędu go obsługującego w Biuletynie Informacji Publicznej.

2. Wykaz, o którym mowa w ust. 1, w odniesieniu do każdego przedsiębiorstwa społecznego zawiera:

- 1) nazwę i formę prawną;
- 2) adres siedziby i miejsce prowadzenia działalności;
- 3) NIP, numer identyfikacyjny REGON i numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, innej ewidencji lub innym rejestrze;
- 4) datę uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego;
- 5) cel działalności, o którym mowa w art. 4 ust. 1;
- 6) przedmiot dominującej działalności.

3. Wojewoda niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 3 dni roboczych od dnia, w którym decyzja, o której mowa w art. 12 ust. 1, stała się ostateczna, informuje ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego o uzyskaniu statusu przedsiębiorstwa społecznego, przekazując informacje, o których mowa w ust. 2.

4. Wojewoda niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 3 dni roboczych od dnia, w którym decyzja, o której mowa w art. 17, stała się ostateczna, informuje ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego o utracie statusu przedsiębiorstwa społecznego.

Art. 20. Organem wyższego stopnia w sprawach rozstrzyganych w drodze decyzji przez wojewodę jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

Rozdział 3

Instrumenty wsparcia przedsiębiorstwa społecznego

Art. 21. 1. W przypadku pracowników przedsiębiorstwa społecznego będących osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym część wynagrodzenia odpowiadająca składce należnej od zatrudnionego na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe oraz część kosztów osobowych pracodawcy odpowiadająca składce na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe za zatrudnionego, zwane dalej „składkami”, mogą podlegać finansowaniu ze środków Funduszu Pracy w pełnej wysokości przez okres 24 miesiące od dnia zatrudnienia oraz w połowie wysokości przez kolejne 12 miesięcy, do wysokości odpowiadającej wysokości miesięcznej składki, której podstawą wymiaru jest kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę.

2. Finansowanie, o którym mowa w ust. 1, może być realizowane przez refundację składek albo przekazanie zaliczki na składki w okresach kwartalnych na podstawie udokumentowanego wniosku przedsiębiorstwa społecznego, po zawarciu umowy ze starostą właściwym dla siedziby tego przedsiębiorstwa, w terminie określonym w tej umowie, nie dłuższym jednak niż 30 dni od dnia złożenia wniosku.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, zawiera:

- 1) dane dotyczące przedsiębiorstwa społecznego:
  - a) nazwę i formę prawną,
  - b) adres siedziby oraz dane kontaktowe,
  - c) NIP, numer identyfikacyjny REGON oraz numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, innej ewidencji lub innym rejestrze;
- 2) datę zawarcia umowy, o której mowa w ust. 2;
- 3) dane rozliczeniowe, obejmujące:
  - a) okres opłacania składek,
  - b) kwotę opłaconych składek w przypadku ubiegania się o ich refundację,
  - c) kwotę składek podlegającą finansowaniu;
- 4) dane osoby, której dotyczy rozliczenie:
  - a) imię, nazwisko i numer PESEL,
  - b) okres, na jaki nawiązano stosunek pracy,
  - c) wskazanie grupy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, do której ta osoba należy zgodnie z art. 2 pkt 6;
- 5) informację o nazwie banku i numerze rachunku bankowego albo informację o nazwie spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej i numerze rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, na który mają zostać przekazane środki na finansowanie składek.

4. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku przedsiębiorstwa społecznego o finansowanie składek oraz tryb finansowania składek, mając na względzie konieczność zapewnienia przejrzystości danych zawartych we wniosku oraz racjonalne gospodarowanie środkami Funduszu Pracy, a także konieczność zapewnienia zgodności udzielania wsparcia z warunkami dopuszczalności pomocy *de minimis*.

Art. 22. 1. Przedsiębiorstwu społecznemu może zostać udzielone wsparcie w formie:

- 1) jednorazowych środków na utworzenie stanowiska pracy;
- 2) środków na finansowanie kosztów wynagrodzenia lub kosztów płacy.

2. Wsparcie, o którym mowa w ust. 1, może być finansowane ze środków:

- 1) Funduszu Pracy na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- 2) Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Art. 23. Wsparcie, o którym mowa w art. 21 i art. 22, może być finansowane ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2–3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.⁴⁾), w tym za pośrednictwem ośrodka wsparcia ekonomii społecznej.

Art. 24. Przedsiębiorstwu społecznemu przysługuje dofinansowanie do oprocentowania zaciągniętych kredytów bankowych i w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych na zasadach określonych w art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz zwrot kosztów, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 2 tej ustawy.

Art. 25. Podmiotom dokonującym zakupu produkcji lub usługi, z wyłączeniem handlu, odpowiednio wytworzonej lub świadczonej przez przedsiębiorstwo społeczne przysługuje obniżenie wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na zasadach określonych w art. 22 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Art. 26. 1. Jednostka sektora finansów publicznych, udzielając zamówienia publicznego, do którego ze względu na jego wartość nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, 1812, 1933 i 2185 oraz z 2023 r. poz. 412), może zastrzec, że o udzielenie zamówienia publicznego mogą ubiegać się wyłącznie przedsiębiorstwa społeczne działające na podstawie ustawy lub właściwych przepisów państw członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, z uwzględnieniem art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2. Informację o zastrzeżeniu, o którym mowa w ust. 1, zamieszcza się we wniosku o uruchomienie procedury udzielenia zamówienia publicznego oraz odpowiednich dokumentach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Art. 27. 1. Wojewoda na wniosek, niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 3 dni roboczych od dnia złożenia wniosku, wydaje przedsiębiorstwu społecznemu na podstawie wykazu, o którym mowa w art. 19 ust. 1, oraz posiadanych informacji zaświadczenie o spełnianiu przez przedsiębiorstwo społeczne warunków, o których mowa w art. 361 ust. 1 pkt 1–3 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, albo odmawia wydania zaświadczenia w przypadku niespełniania przez przedsiębiorstwo społeczne tych warunków.

2. Wojewoda na wniosek zamawiającego, o którym mowa w art. 7 pkt 31 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, potwierdza w terminie określonym w ust. 1 aktualność wydanego zaświadczenia.

DZIAŁ III

Wsparcie rozwoju ekonomii społecznej przez organy administracji publicznej

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 28. 1. Rozwój ekonomii społecznej podlega wsparciu przez władze publiczne, w szczególności przez:

- 1) koordynację działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej realizowanych przez organy administracji publicznej;
- 2) pomoc w tworzeniu podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych;
- 3) udzielanie podmiotom ekonomii społecznej i przedsiębiorstwom społecznym wsparcia w szczególności w zakresie:
  - a) zatrudnienia oraz reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
  - b) rozwijania potencjału podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych w zakresie realizacji usług społecznych,
  - c) rozwijania działalności gospodarczej, działalności odpłatnej pożytku publicznego i innej działalności odpłatnej oraz konkurencyjności.

2. Działania, o których mowa w ust. 1, są realizowane w szczególności za pomocą:

- 1) programu rozwoju na rzecz ekonomii społecznej oraz regionalnych programów rozwoju na rzecz ekonomii społecznej opracowywanych na podstawie ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2023 r. poz. 225 i 412);
- 2) resortowych programów wspierania ekonomii społecznej;

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1692, 1725, 1747, 1768, 1964 i 2414 oraz z 2023 r. poz. 412, 497 i 658.

- 3) usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej;
- 4) instrumentów wsparcia, o których mowa w art. 21 i art. 22.

Art. 29. 1. Usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej obejmują działania w zakresie:

- 1) animacji lokalnej, polegającej na upowszechnianiu idei i zasad ekonomii społecznej, pobudzaniu aktywności społecznej w społecznościach lokalnych oraz inicjowaniu i rozwoju międzysektorowych partnerstw lokalnych;
- 2) tworzenia podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych oraz wspierania prowadzonej przez nie działalności, a także finansowania powstawania w nich miejsc pracy;
- 3) wsparcia działań reintegracyjnych podejmowanych przez przedsiębiorstwo społeczne, w tym wsparcia w tworzeniu planów reintegracyjnych, o których mowa w art. 6 ust. 1, oraz finansowania tych działań;
- 4) wsparcia podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego;
- 5) wzmocnienia potencjału kadrowego, finansowego i innowacyjnego podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych oraz udzielania im wsparcia biznesowego.

2. Usługę wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, o której mowa w ust. 1 pkt 3, ośrodek wsparcia ekonomii społecznej realizuje we współpracy z podmiotami ekonomii społecznej, o których mowa w art. 2 pkt 5 lit. c.

3. Współpraca, o której mowa w ust. 2, polega w szczególności na realizacji przez podmioty ekonomii społecznej, o których mowa w art. 2 pkt 5 lit. c, usług z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej, o których mowa w art. 3 ust. 1 i art. 18 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym.

Rozdział 2

Zasady i formy wspierania podmiotów ekonomii społecznej na poziomie krajowym

Art. 30. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego koordynuje działania na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, w szczególności:

- 1) opracowuje program rozwoju na rzecz ekonomii społecznej na podstawie ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju;
- 2) zapewnia realizację usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej na poziomie krajowym;
- 3) przyznaje akredytację podmiotom realizującym usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej i status ośrodka wsparcia ekonomii społecznej;
- 4) gromadzi dane z obszaru ekonomii społecznej, w tym opracowane przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego;
- 5) prowadzi działania z zakresu upowszechniania wiedzy o ekonomii społecznej.

Art. 31. 1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego może opracować resortowe programy wspierania ekonomii społecznej, skierowane do podmiotów ekonomii społecznej lub jednostek samorządu terytorialnego, oraz finansowo wspierać te programy.

2. W ramach programów, o których mowa w ust. 1, są finansowane działania wspierające:

- 1) rozwój ekonomii społecznej;
- 2) tworzenie i rozwój podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych oraz wzmocnienie ich potencjału innowacyjnego i rozwojowego;
- 3) zatrudnianie w przedsiębiorstwach społecznych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- 4) reintegrację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym będących pracownikami przedsiębiorstw społecznych;
- 5) nabywanie i podnoszenie kompetencji i kwalifikacji osób zatrudnionych w podmiotach ekonomii społecznej;
- 6) budowanie wspólnych przedsięwzięć przedsiębiorstw społecznych, podmiotów ekonomii społecznej oraz przedsiębiorców na rzecz rozwoju potencjału podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych oraz rozwoju lokalnego;
- 7) realizację usług społecznych.

3. Realizacja działań w ramach programów, o których mowa w ust. 1, następuje w trybie naboru wniosków, o którym mowa w art. 33, lub trybie otwartego konkursu ofert.

4. W przypadku realizacji działań w ramach programów, o których mowa w ust. 1, w trybie otwartego konkursu ofert przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie stosuje się odpowiednio.

5. W przypadku podmiotów ekonomii społecznej, o których mowa w art. 2 pkt 5 lit. b i c, ofertę realizacji zadania publicznego, o której mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, lub wniosek o realizację działań w ramach programów, o których mowa w ust. 1, w trybie naboru wniosków składają jednostki tworzące te podmioty.

6. Programy, o których mowa w ust. 1, mogą być finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2–3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Art. 32. 1. W ramach programów, o których mowa w art. 31 ust. 1, wsparciu może podlegać również działalność gospodarcza podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych przez udzielenie im dotacji przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

2. Wsparcie, o którym mowa w ust. 1, jest udzielane jako pomoc *de minimis* zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1, z późn. zm.⁵⁾), a w przypadku gdy podmiot ekonomii społecznej wykonuje usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. Urz. UE L 114 z 26.04.2012, str. 8, z późn. zm.⁶⁾).

3. Zaświadczenie potwierdzające, że udzielone wsparcie, o którym mowa w ust. 1, jest pomocą *de minimis*, wydaje minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego na zasadach określonych w ustawie z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702).

Art. 33. 1. Nabór wniosków o realizację działań w ramach programów, o których mowa w art. 31 ust. 1, jest ogłaszany przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego udostępnia ogłoszenie o naborze wniosków na stronie podmiotowej urzędu go obsługującego w Biuletynie Informacji Publicznej. Termin składania wniosków nie może być krótszy niż 14 dni od dnia udostępnienia ogłoszenia o naborze wniosków.

3. Ogłoszenie o naborze wniosków obejmuje:

- 1) rodzaj zadania w ramach działań, o których mowa w art. 31 ust. 2;
- 2) podmioty uprawnione do składania wniosków;
- 3) wysokość środków przeznaczonych na realizację zadania;
- 4) kryteria oceny wniosków;
- 5) termin i warunki realizacji zadania;
- 6) termin i miejsce składania wniosków;
- 7) termin rozpatrzenia wniosków;
- 8) informację o możliwości odwołania naboru wniosków przed upływem terminu na złożenie wniosków oraz możliwości przedłużenia terminu złożenia wniosków i terminu rozpatrzenia wniosków;
- 9) dodatkowe warunki lub informacje dotyczące realizacji zadania.

4. Wniosek zawiera:

- 1) szczegółowy sposób realizacji zadania;
- 2) termin i miejsce realizacji zadania;
- 3) harmonogram działań w zakresie realizacji zadania;
- 4) kalkulację przewidywanych kosztów realizacji zadania;
- 5) inne informacje wynikające z dodatkowych warunków lub informacji, o których mowa w ust. 3 pkt 9.

⁵⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 215 z 07.07.2020, str. 3.

⁶⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 290 z 04.10.2014, str. 11, Dz. Urz. UE L 313 z 10.12.2018, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 337 z 14.10.2020, str. 1.

5. Podmiot ekonomii społecznej lub jednostka tworząca podmiot ekonomii społecznej dołączają do wniosku:

- 1) oświadczenie osoby uprawnionej do reprezentowania podmiotu ekonomii społecznej lub jednostki tworzącej podmiot ekonomii społecznej składających wniosek, potwierdzające, że w przypadku tego podmiotu lub tej jednostki nie stwierdzono niezgodnego z przeznaczeniem wykorzystania środków publicznych;
- 2) oświadczenie osoby uprawnionej do reprezentowania podmiotu ekonomii społecznej lub jednostki tworzącej podmiot ekonomii społecznej składających wniosek o nieukaraniu zakazem pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi oraz niekaralności za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Art. 34. 1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego powołuje zespół do oceny wniosków o realizację działań w ramach programów, o których mowa w art. 31 ust. 1, w skład którego wchodzi jego przedstawiciele oraz osoby wskazane przez podmioty ekonomii społecznej, z wyłączeniem osób wskazanych przez podmioty ekonomii społecznej biorące udział w naborze wniosków.

2. Zespół, o którym mowa w ust. 1, może działać bez udziału osób wskazanych przez podmioty ekonomii społecznej, jeżeli:

- 1) żaden podmiot ekonomii społecznej nie wskaże osób do składu zespołu lub
- 2) żadna wskazana osoba nie weźmie udziału w pracach zespołu, lub
- 3) wszystkie osoby powołane w skład zespołu podlegają wyłączeniu na podstawie ust. 1 lub 3.

3. Do członków zespołu, o którym mowa w ust. 1, stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775) dotyczące wyłączenia pracownika.

Art. 35. 1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego udostępnia listę podmiotów, których wnioski o realizację działań w ramach programów, o których mowa w art. 31 ust. 1, zostały zatwierdzone, wraz ze wskazaniem kwoty przyznanych środków na stronie podmiotowej urzędu go obsługującego w Biuletynie Informacji Publicznej.

2. Podmiot biorący udział w naborze wniosków może żądać, w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia wyników naboru, uzasadnienia zatwierdzenia albo odrzucenia wniosku.

3. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego przekazuje środki finansowe podmiotom, których wnioski zostały zatwierdzone, na podstawie umowy o wsparcie działalności podmiotu ekonomii społecznej.

4. W przypadku podmiotów ekonomii społecznej, o których mowa w art. 2 pkt 5 lit. b i c, umowę o wsparcie działalności podmiotu ekonomii społecznej zawiera jednostka tworząca ten podmiot.

5. Umowa o wsparcie działalności podmiotów ekonomii społecznej określa:

- 1) wysokość przyznanych środków oraz sposób ich przekazania;
- 2) uprawnienia i obowiązki stron;
- 3) zakres działań i okres ich realizacji;
- 4) zasady i zakres dokumentowania podjętych działań;
- 5) termin i sposób rozliczenia przyznanych środków;
- 6) sposób kontroli i zakres monitorowania realizacji zadania;
- 7) warunki i sposób zmiany oraz rozwiązania umowy;
- 8) inne postanowienia wynikające z dodatkowych warunków lub informacji, o których mowa w art. 33 ust. 3 pkt 9.

6. Do środków przekazanych jednostkom samorządu terytorialnego w trybie naboru wniosków przepisy art. 60–67 i art. 169 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych stosuje się odpowiednio, z tym że organem właściwym do umarzania, odraczania terminów lub rozkładania na raty spłat należności, a także wydawania decyzji o zwrocie w związku z wykorzystaniem środków niezgodnie z przeznaczeniem albo pobraniem ich nienależnie lub w nadmiernej wysokości jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

Art. 36. 1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego przyznaje w drodze decyzji akredytację i status ośrodka wsparcia ekonomii społecznej podmiotom realizującym usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej.

2. Akredytacja i status ośrodka wsparcia ekonomii społecznej są przyznawane na okres nieprzekraczający 2 lat.

3. Akredytację i status ośrodka wsparcia ekonomii społecznej może uzyskać podmiot ekonomii społecznej, o którym mowa w art. 2 pkt 5 lit. a lub d–f, realizujący usługi wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, działający samodzielnie lub w partnerstwie, jeżeli spełnia następujące warunki:

- 1) nie posiada zaległości w opłacaniu podatków i składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne;
- 2) członkowie organu zarządzającego tego podmiotu nie byli ukarani zakazem pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi oraz skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne lub umyślne przestępstwo skarbowe.

4. W przypadku gdy podmiot, o którym mowa w ust. 3, działa w partnerstwie, warunki, o których mowa w ust. 3, spełnia również partner.

Art. 37. 1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego ogłasza nabór wniosków o przyznanie akredytacji i statusu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej na stronie podmiotowej urzędu go obsługującego w Biuletynie Informacji Publicznej. W ogłoszeniu o naborze wniosków określa się termin na ich złożenie, który nie może być krótszy niż 14 dni od dnia udostępnienia ogłoszenia o naborze wniosków.

2. Wniosek podmiotu ekonomii społecznej, o którym mowa w art. 2 pkt 5 lit. a lub d–f, o przyznanie akredytacji i statusu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej zawiera:

- 1) dane dotyczące wnioskodawcy, a także partnera, jeżeli planuje się realizację usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej w partnerstwie:
  - a) nazwę i formę prawną,
  - b) adres siedziby oraz dane kontaktowe,
  - c) NIP, numer identyfikacyjny REGON i numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, innej ewidencji lub innym rejestrze,
  - d) planowany obszar działania;
- 2) informacje o dotychczasowym doświadczeniu wnioskodawcy w realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, a także doświadczeniu partnera w realizacji takich usług, jeżeli planuje się realizację usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej w partnerstwie;
- 3) informacje dotyczące posiadanych zasobów rzeczowych i kadrowych przez wnioskodawcę, a także partnera, jeżeli planuje się realizację usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej w partnerstwie;
- 4) planowany sposób realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej oraz planowane efekty działania ośrodka wsparcia ekonomii społecznej.

3. Do wniosku o przyznanie akredytacji i statusu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej wnioskodawca dołącza:

- 1) statut lub inny dokument o tym charakterze;
- 2) umowę partnerską, jeżeli planuje realizację usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej w partnerstwie;
- 3) projekt regulaminu organizacyjnego ośrodka wsparcia ekonomii społecznej;
- 4) zatwierdzone sprawozdanie finansowe za ostatni rok obrotowy;
- 5) opinię regionalnego ośrodka polityki społecznej właściwego ze względu na siedzibę wnioskodawcy o przebiegu dotychczasowej współpracy;
- 6) zaświadczenie właściwego naczelnika urzędu skarbowego potwierdzające, że wnioskodawca oraz partner, jeżeli planuje się realizację usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej w partnerstwie, nie zalegają z opłacaniem podatków, wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku;
- 7) zaświadczenie właściwej terenowej jednostki organizacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych potwierdzające albo inny dokument potwierdzający, że wnioskodawca oraz partner, jeżeli planuje się realizację usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej w partnerstwie, nie zalegają z opłacaniem składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku;
- 8) oświadczenia członków organu zarządzającego wnioskodawcy oraz partnera, jeżeli planuje się realizację usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej w partnerstwie, że nie byli ukarani zakazem pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi oraz skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Art. 38. 1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, rozpatrując wniosek o przyznanie akredytacji i statusu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej, ocenia:

- 1) możliwość realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej;
- 2) dotychczasowe doświadczenie w realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej;
- 3) planowany sposób realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej i kwalifikacje osób, z których udziałem będą realizowane te usługi;
- 4) spełnienie warunków, o których mowa w art. 36 ust. 3.

2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego wydaje decyzję o odmowie przyznania akredytacji i statusu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej w przypadku:

- 1) dokonania negatywnej oceny, o której mowa w ust. 1;
- 2) złożenia wniosku po upływie terminu, o którym mowa w art. 37 ust. 1.

Art. 39. Ośrodek wsparcia ekonomii społecznej jest obowiązany do informowania ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego o każdej zmianie mogącej mieć wpływ na ocenę, o której mowa w art. 38 ust. 1, w terminie 14 dni od dnia zaistnienia tych zmian.

Art. 40. 1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego weryfikuje sposób realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej przez ośrodki wsparcia ekonomii społecznej oraz uzyskane efekty.

2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w ramach weryfikacji, o której mowa w ust. 1, ma prawo:

- 1) wezwać ośrodek wsparcia ekonomii społecznej do przekazania informacji niezbędnych do dokonania tej weryfikacji, a ośrodek wsparcia ekonomii społecznej jest obowiązany do ich przekazania we wskazanym terminie, nie krótszym niż 14 dni od dnia otrzymania wezwania do przekazania informacji;
- 2) wystąpić do regionalnego ośrodka polityki społecznej o opinię o sposobie realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej przez ośrodek wsparcia ekonomii społecznej.

Art. 41. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego wzywa ośrodek wsparcia ekonomii społecznej do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości lub złożenia wyjaśnień w terminie nie krótszym niż 30 dni od dnia otrzymania wezwania.

Art. 42. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego wydaje decyzję o utracie akredytacji i statusu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej w przypadku:

- 1) stwierdzenia braku możliwości prawidłowej realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej;
- 2) niespełniania warunków, o których mowa w art. 36 ust. 3;
- 3) nieprzekazania informacji, o których mowa w art. 40 ust. 2 pkt 1;
- 4) bezskutecznego upływu terminu, o którym mowa w art. 41;
- 5) złożenia przez ośrodek wsparcia ekonomii społecznej wniosku o wydanie tej decyzji.

Art. 43. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego prowadzi wykaz akredytowanych ośrodków wsparcia ekonomii społecznej i udostępnia go na stronie podmiotowej urzędu go obsługującego w Biuletynie Informacji Publicznej.

Art. 44. Wykaz, o którym mowa w art. 43, w odniesieniu do każdego ośrodka zawiera:

- 1) nazwę ośrodka wsparcia ekonomii społecznej i podmiotów go tworzących;
- 2) adres siedziby ośrodka wsparcia ekonomii społecznej i obszar jego działania;
- 3) okres, na jaki przyznano akredytację i status ośrodka wsparcia ekonomii społecznej;
- 4) dane kontaktowe ośrodka wsparcia ekonomii społecznej.

Art. 45. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb oceny, o której mowa w art. 38 ust. 1, oraz wzór wniosku o przyznanie akredytacji i statusu ośrodka wsparcia ekonomii społecznej, mając na względzie konieczność oceny doświadczenia wnioskodawcy w realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej i możliwości prawidłowej realizacji tych usług przez wnioskodawcę, a także konieczność zapewnienia przejrzystości danych zamieszczanych we wniosku.

Art. 46. Koszty związane z działaniami ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, o których mowa w art. 36–38 oraz art. 40–43, są pokrywane z części budżetu państwa, której dysponentem jest ten minister, oraz mogą być finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2–3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Art. 47. 1. Przy ministrze właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego działa Krajowy Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, zwany dalej „Krajowym Komitetem”, który jest jego organem opiniodawczo-doradczym.

2. Do zadań Krajowego Komitetu należy:

- 1) przedstawianie opinii o programie rozwoju na rzecz ekonomii społecznej, o którym mowa w art. 30 pkt 1, oraz projektach aktów prawnych i innych dokumentach związanych z funkcjonowaniem podmiotów ekonomii społecznej, a także funkcjonowaniu ustawy;
- 2) opracowywanie propozycji działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej o charakterze innowacyjnym;
- 3) przedstawianie ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego okresowych informacji o swojej działalności.

3. Termin przedstawienia opinii przez Krajowy Komitet wynosi 30 dni od dnia doręczenia programu rozwoju na rzecz ekonomii społecznej, o którym mowa w art. 30 pkt 1, projektu aktu prawnego lub innego dokumentu związanego z funkcjonowaniem podmiotów ekonomii społecznej. Nieprzedstawienie opinii w terminie oznacza rezygnację z prawa do jej wyrażenia.

Art. 48. 1. Krajowy Komitet składa się z co najmniej 15 członków, będących przedstawicielami:

- 1) organów administracji rządowej i jednostek im podległych lub przez nie nadzorowanych;
- 2) Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego;
- 3) jednostek samorządu terytorialnego;
- 4) podmiotów ekonomii społecznej;
- 5) związków spółdzielczych;
- 6) Krajowej Rady Spółdzielczej;
- 7) związków zawodowych;
- 8) organizacji pracodawców;
- 9) Banku Gospodarstwa Krajowego;
- 10) instytutów badawczych;
- 11) uczelni.

2. Członków Krajowego Komitetu powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, z tym że powołanie członków Krajowego Komitetu będących przedstawicielami:

- 1) podmiotów, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 5–11, następuje spośród osób zgłoszonych przez te podmioty;
- 2) jednostek samorządu terytorialnego następuje spośród osób zgłoszonych przez organizacje jednostek samorządu terytorialnego tworzące stronę samorządową w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego;
- 3) podmiotów ekonomii społecznej następuje spośród osób, z których każda ma poparcie co najmniej 10 podmiotów ekonomii społecznej.

3. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego odwołuje członka Krajowego Komitetu:

- 1) na jego wniosek;
- 2) na wniosek podmiotu, o którym mowa w ust. 1, reprezentowanego przez odwoływanego członka;
- 3) w przypadku skazania członka Krajowego Komitetu prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo;
- 4) w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na trzech kolejnych posiedzeniach Krajowego Komitetu;
- 5) w innych uzasadnionych przypadkach.

Art. 49. 1. Posiedzenia Krajowego Komitetu są zwoływane przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego może zapraszać do uczestnictwa w posiedzeniach Krajowego Komitetu ekspertów oraz przedstawicieli organów administracji publicznej i podmiotów ekonomii społecznej niemających przedstawicieli w Krajowym Komitecie.

Art. 50. Kadencja Krajowego Komitetu trwa 3 lata.

Art. 51. 1. Koszty funkcjonowania Krajowego Komitetu, związane z obsługą administracyjno-biurową oraz uczestnictwem w jego posiedzeniach ekspertów, członków i osób niebędących jego członkami, pokrywa się z części budżetu państwa, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

2. Koszty, o których mowa w ust. 1, mogą być finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2–3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

3. Za udział w pracach Krajowego Komitetu ekspertom, członkom Krajowego Komitetu, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 4, oraz osobom niebędącym jego członkami przysługuje zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1510, 1700 i 2140 oraz z 2023 r. poz. 240 i 641).

Art. 52. Obsługę administracyjno-biurową Krajowego Komitetu zapewnia urząd obsługujący ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

Art. 53. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, tryb zgłaszania kandydatów na członków Krajowego Komitetu oraz organizację i tryb działania Krajowego Komitetu, mając na względzie sprawne funkcjonowanie Krajowego Komitetu i wypełnianie przez niego obowiązków wynikających z ustawy oraz konieczność zapewnienia efektywnego dialogu na rzecz rozwoju ekonomii społecznej.

Rozdział 3

Zasady i formy wspierania podmiotów ekonomii społecznej na poziomie regionalnym

Art. 54. 1. Samorząd województwa koordynuje w województwie działania na rzecz rozwoju ekonomii społecznej, w szczególności:

- 1) opracowuje regionalny program rozwoju na rzecz ekonomii społecznej na podstawie ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, zgodny ze strategią rozwoju województwa w zakresie polityki społecznej;
- 2) opracowuje i konsultuje z podmiotami ekonomii społecznej zakres interwencji w obszarze ekonomii społecznej w programach oraz innych dokumentach, w szczególności służących realizacji umowy partnerstwa, o której mowa w art. 5 pkt 9a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju;
- 3) wspiera tworzenie wspólnych przedsięwzięć podmiotów ekonomii społecznej w celu zwiększenia ich potencjału oraz wspólnej realizacji usług społecznych;
- 4) upowszechnia wiedzę o ekonomii społecznej na poziomie regionalnym.

2. Działania, o których mowa w ust. 1, są wykonywane przy pomocy regionalnego ośrodka polityki społecznej.

Art. 55. 1. Na terenie województwa działa Regionalny Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej, zwany dalej „Regionalnym Komiteciem”.

2. Do zadań Regionalnego Komitetu należy:

- 1) przedstawianie opinii o regionalnym programie rozwoju na rzecz ekonomii społecznej oraz projektach uchwał organów samorządu województwa dotyczących funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej;
- 2) zapoznawanie się z efektami realizacji regionalnego programu rozwoju na rzecz ekonomii społecznej oraz przedstawianie opinii w tym zakresie.

Art. 56. Kadencja Regionalnego Komitetu trwa 3 lata.

Art. 57. 1. Regionalny Komitet składa się z przedstawicieli:

- 1) marszałka województwa;
- 2) wojewody;
- 3) jednostek samorządu terytorialnego;

- 4) podmiotów ekonomii społecznej;
- 5) wojewódzkiej rady działalności pożytku publicznego;
- 6) związków spółdzielczych;
- 7) instytutów badawczych;
- 8) uczelni;
- 9) związków zawodowych;
- 10) organizacji pracodawców.

2. Członków Regionalnego Komitetu powołuje i odwołuje marszałek województwa.

3. Marszałek województwa odwołuje członka Regionalnego Komitetu:

- 1) na jego wniosek;
- 2) na wniosek podmiotu, o którym mowa w ust. 1, reprezentowanego przez odwoływanego członka;
- 3) w przypadku skazania członka Regionalnego Komitetu prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo;
- 4) w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności na trzech kolejnych posiedzeniach Regionalnego Komitetu;
- 5) w innych uzasadnionych przypadkach.

4. Zarząd województwa określi, w drodze uchwały, organizację, koszty funkcjonowania oraz tryb powołania członków i działania Regionalnego Komitetu.

Art. 58. 1. Koszty funkcjonowania Regionalnego Komitetu związane z obsługą administracyjno-biurową oraz uczestnictwem w jego posiedzeniach członków i osób niebędących jego członkami pokrywa się z budżetu samorządu województwa.

2. Koszty, o których mowa w ust. 1, mogą być finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2–3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Art. 59. 1. Samorząd województwa zapewnia realizację usług, o których mowa w art. 29.

2. Samorząd województwa samodzielnie realizuje usługi, o których mowa w art. 29, lub zleca ich realizację akredytowanemu ośrodkowi wsparcia ekonomii społecznej w trybie otwartego konkursu ofert, o którym mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, lub stosując przepisy ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818) lub ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Dz. U. poz. 1079).

3. Zadanie, o którym mowa w ust. 1, jest finansowane ze środków budżetu samorządu województwa oraz może być finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2–3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

4. Samorząd województwa określa w regionalnym programie rozwoju na rzecz ekonomii społecznej sposób realizacji usług, o których mowa w art. 29, mając na względzie potrzebę zapewnienia na terenie całego województwa równego dostępu do tych usług.

DZIAŁ IV

Ochrona danych osobowych w związku z realizacją celów wynikających z ustawy

Art. 60. 1. Przedsiębiorstwo społeczne przetwarza dane osób, o których mowa w art. 2 pkt 6, w zakresie niezbędnym do spełniania przesłanek warunkujących posiadanie statusu przedsiębiorstwa społecznego, ubiegania się o wsparcie finansowe i rozliczania go w ramach instrumentów przewidzianych w ustawie oraz opracowania planu reintegracyjnego, o którym mowa w art. 6 ust. 1.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, są przechowywane przez okres niezbędny do realizacji celów wynikających z ustawy, nie dłuższy jednak niż 10 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym ustało zatrudnienie osoby, której dane te dotyczą.

Art. 61. 1. Wojewoda przetwarza dane osób, o których mowa w art. 2 pkt 6, w zakresie niezbędnym do prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach, o których mowa w art. 12 ust. 1, art. 14 ust. 3 i art. 17, oraz kontroli, o której mowa w art. 16 ust. 1.

2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego przetwarza dane osób, o których mowa w art. 2 pkt 6, w zakresie niezbędnym do prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach, o których mowa w art. 20.

3. Dane, o których mowa w ust. 1 i 2, są przechowywane przez okres nie dłuższy, niż jest to niezbędne do prowadzenia odpowiednio postępowań administracyjnych oraz kontroli.

Art. 62. 1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego przetwarza dane osób zatrudnionych w ośrodkach wsparcia ekonomii społecznej, wykonujących zadania w ramach realizowanych przez ten ośrodek usług, o których mowa w art. 29, w zakresie niezbędnym do prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach, o których mowa w art. 36 ust. 1 i art. 42.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, są przechowywane przez okres nie dłuższy, niż jest to niezbędne do prowadzenia postępowań administracyjnych.

3. Przez osoby zatrudnione, o których mowa w ust. 1, rozumie się osoby wymienione w art. 5 ust. 3.

Art. 63. 1. Ośrodek wsparcia ekonomii społecznej przetwarza dane osób korzystających z usług, o których mowa w art. 29, w zakresie niezbędnym do realizacji tych usług.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, są przechowywane przez okres 10 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym je uzyskano.

Art. 64. 1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego przetwarza dane kandydatów na członków i członków Krajowego Komitetu oraz osób niebędących członkami Krajowego Komitetu, biorących udział w jego posiedzeniach, w zakresie niezbędnym do prawidłowego funkcjonowania Krajowego Komitetu.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, są przechowywane przez okres niezbędny do wyłonienia kandydatów na członków Krajowego Komitetu lub do prawidłowego funkcjonowania Krajowego Komitetu.

Art. 65. 1. Marszałek województwa przetwarza dane kandydatów na członków i członków Regionalnego Komitetu oraz osób niebędących jego członkami w zakresie niezbędnym do prawidłowego funkcjonowania Regionalnego Komitetu.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, są przechowywane przez okres niezbędny do wyłonienia kandydatów na członków Regionalnego Komitetu oraz do prawidłowego funkcjonowania Regionalnego Komitetu.

Art. 66. Dane, o których mowa w art. 60 ust. 1, art. 61 ust. 1 i 2, art. 62 ust. 1, art. 63 ust. 1, art. 64 ust. 1 i art. 65 ust. 1, podlegają zabezpieczeniom zapobiegającym nadużyciom lub niezgodnemu z prawem dostępowi lub przekazywaniu, które polegają co najmniej na:

- 1) dopuszczeniu do przetwarzania danych wyłącznie osób posiadających pisemne upoważnienie;
- 2) pisemnym zobowiązaniu osób upoważnionych do przetwarzania danych do zachowania ich w poufności.

DZIAŁ V

Zmiany w przepisach

Art. 67–77. (pominięte)⁷⁾

DZIAŁ VI

Przepisy przejściowe i dostosowujące oraz przepis końcowy

Art. 78. Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, dotyczących środków określonych w art. 12a ust. 1, art. 13 ust. 1, art. 26 ust. 1, art. 26e ust. 1, art. 26g ust. 1 i art. 32 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 68, nie stosuje się przepisu art. 26h ustawy zmienianej w art. 68.

Art. 79. Strategie rozwiązywania problemów społecznych oraz strategie w zakresie polityki społecznej opracowane na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 71, w brzmieniu dotychczasowym, są realizowane przez okres, na który zostały opracowane.

Art. 80. Do postępowań o udzielenie zamówienia publicznego wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przepisu art. 361 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 77 nie stosuje się.

---

⁷⁾ Zamieszczone w obwieszczeniu.

Art. 81. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie:

- 1) art. 21 ust. 2f i art. 26g ust. 5 ustawy zmienianej w art. 68 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 21 ust. 2f² i art. 26g ust. 7 ustawy zmienianej w art. 68, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą,
- 2) art. 32 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 68 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 32 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 68, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą,
- 3) art. 46 ust. 6a ustawy zmienianej w art. 72 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 46 ust. 6a ustawy zmienianej w art. 72, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą

– jednak nie dłużej niż 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy oraz mogą być zmieniane na podstawie tych przepisów w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 82. Samorząd województwa opracowuje regionalny program rozwoju ekonomii społecznej, o którym mowa w art. 54 ust. 1 pkt 1, w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 83. 1. Tworzy się Krajowy Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej i regionalne komitety rozwoju ekonomii społecznej na terenie poszczególnych województw.

2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego powoła członków Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej, o którym mowa w art. 47 ust. 1, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Krajowy Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej powołany na podstawie przepisów dotychczasowych działa do dnia powołania członków Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej, o którym mowa w art. 47 ust. 1.

4. Marszałek właściwego województwa powoła członków Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej, o którym mowa w art. 55 ust. 1, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

5. Regionalny komitet rozwoju ekonomii społecznej utworzony na terenie danego województwa na podstawie przepisów dotychczasowych działa do dnia powołania członków Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej, o którym mowa w art. 55 ust. 1.

Art. 84. Rada Ministrów na podstawie informacji uzyskanych od organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego przedstawia po upływie 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Sejmowi i Senatowi Rzeczypospolitej Polskiej sprawozdanie z wykonania niniejszej ustawy w terminie do dnia 30 listopada roku następnego.

Art. 85. 1. Maksymalny limit wydatków budżetu państwa będący skutkiem finansowania ustawy na lata 2022–2031 wyniesie 2944 tys. zł, z tego w roku:

- 1) 2022 – 72 tys. zł;
- 2) 2023 – 72 tys. zł;
- 3) 2024 – 350 tys. zł;
- 4) 2025 – 350 tys. zł;
- 5) 2026 – 350 tys. zł;
- 6) 2027 – 350 tys. zł;
- 7) 2028 – 350 tys. zł;
- 8) 2029 – 350 tys. zł;
- 9) 2030 – 350 tys. zł;
- 10) 2031 – 350 tys. zł.

2. W przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy limitu wydatków, o których mowa w ust. 1, stosuje się mechanizm korygujący polegający na zmniejszeniu kosztów rzeczowych związanych z obsługą realizacji zadań wynikających z ustawy.

3. Organem właściwym do monitorowania wykorzystania limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

4. Organem właściwym do wdrożenia mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 2, jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

Art. 86. Ustawa wchodzi w życie po upływie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia⁸⁾, z wyjątkiem art. 67 oraz art. 72 pkt 2 lit. b i pkt 3, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.

---

⁸⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 29 sierpnia 2022 r.